Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (седми състав)

23 май 2025 година*

„Жалба за отмяна — Европейска система за финансов надзор — Разследване поради нарушение на правото на Съюза — Официално становище на Комисията относно необходимите действия за спазване на правото на Съюза — Член 17, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 — Акт, подлежащ на обжалване — Липса на пряко засягане — Недопустимост“

По дело T-179/24,

Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poisťovňa a.s., установено в Братислава (Словакия), представлявано от A. Börner, S. Henrich и S. Förster, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, представлявана от B. Stromsky, D. Triantafyllou и P. Vanden Heede,,

ответник,

ОБЩИЯТ СЪД (седми състав),

състоящ се от: K. Kowalik-Bańczyk (докладчик), председател, E. Buttigieg и G. Hesse, съдии,

секретар: V. Di Bucci,

предвид изложеното в писмената фаза на производството, по-специално:

– възражението за недопустимост, повдигнато от Комисията с отделна молба, подадена в секретариата на Общия съд на 28 юни 2024 г.,

– становището на жалбоподателя по възражението за недопустимост, подадено в секретариата на Общия съд на 19 август 2024 г.,

– молбата за встъпване на Словашката република, подадена в секретариата на Общия съд на 23 юли 2024 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: английски.

Определение

1 С жалбата си на основание член 263 ДФЕС жалбоподателят Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poisťovňa a.s., иска да се отмени становище C(2022)6455 final на Комисията от 13 септември 2022 г., отправено до Národná banka Slovenska (Словашка народна банка), относно необходимите действия за спазване на Директива 2009/138/ЕО (наричано по-нататък „обжалваният акт“).

Обстоятелствата по спора

2 Жалбоподателят е животозастрахователно предприятие, установено в Словакия и намиращо се под надзора на Národná banka Slovenska (Словашката народна банка, наричана по-нататък „СНБ“).

3 На 17 март 2022 г. Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) започва разследване на основание член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 2010 г., стр. 48). Целта на това разследване е да се определи дали СНБ е упражнила надзорните си правомощия по отношение на жалбоподателя в съответствие с Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 2009 г., стр. 1)

4 На 16 май 2022 г. на основание член 17, параграф 3 от Регламент № 1094/2010 ЕОЗППО приема препоръка, отправена до СНБ, относно необходимите действия за спазване на Директива 2009/138/ЕО. Тази препоръка е предмет на жалба за отмяна, подадена от жалбоподателя пред Общия съд и заведена под номер T-204/24.

5 По този повод ЕОЗППО констатира нарушение на правото на Европейския съюз, и по-специално на правилата, произтичащи от Директива 2009/138, допуснато от жалбоподателя и СНБ, и формулира две препоръки до СНБ, в които се посочват действията, които същата трябва да предприеме, за да се преустанови това нарушение. Тези действия по същество се състоят в преразглеждане на положението на жалбоподателя в срок от 45 дни и приемане по отношение на него на „цялостна/интегрирана“ стратегия, водеща или до отстраняването на всички нарушения, или до решение за отнемане на лиценза му.

6 На 13 септември 2022 г. Европейската комисия приема обжалвания акт на основание член 17, параграф 4 от Регламент № 1094/2010.

7 В обжалвания акт Комисията най-напред припомня и обобщава съдържанието на препоръката на ЕОЗППО от 16 май 2022 г. (параграфи 21—28 от обжалвания акт).

8 По-нататък Комисията разглежда действията, предвидени от СНБ по отношение на жалбоподателя (параграфи 29—40 от обжалвания акт). Тя приема, че докато този национален орган не вземе надзорни мерки, с които да се сложи край на нарушенията по

структурен и траен начин, включително, ако е подходящо или задължително, отнемане на лиценза на жалбоподателя на основание член 144 от Директива 2009/138, посоченият национален орган ще продължи да нарушава правото на Съюза (параграф 41 от обжалвания акт).

9 Накрая, в заключението, съдържащо се в параграфи 42—45 от обжалвания акт, Комисията посочва следното:

„42. [К]омисията счита, че за да се съобрази с правото на […] [С]ъюз[а], СНБ би трябвало да положи допълнителни усилия, за да приложи своевременно предвидените мерки.

43. По-специално, в съответствие с обявената от нея интегрирана стратегия за намеса СНБ би трябвало в срок от четири месеца […] да приключи процедурата за налагане на санкции […], като приеме по отношение на [жалбоподателя] окончателни и убедителни надзорни мерки, с които се осигурява спазване на правото на Съюза.

44. Предвиденото от СНБ решение за отнемане на лиценза [на жалбоподателя] би гарантирало спазването на правото на Съюза. Такова решение би гарантирало и приемането на окончателно становище и на конкретни надзорни мерки по отношение на всички нарушения […] на [жалбоподателя], които включват, но не се ограничават до:

– неспазването от [жалбоподателя] на решението [на СНБ] от 14 януари 2022 г. относно [нарушенията на правилата за] техническите резерви;

– едностранните изменения, направени от [жалбоподателя] в общите условия на договорите и в инвестиционната политика; […]

– адекватност на [вътрешната оценка на риска и платежоспособността] на [жалбоподателя].

45. Комисията приканва СНБ в срок от десет работни дни […] да уведоми нея, както и [ЕОЗППО], за стъпките, които е предприела или възнамерява да предприеме, за да гарантира спазването на настоящото официално становище […]“.

10 На 31 октомври 2022 г. СНБ отнема лиценза на жалбоподателя (наричано по-нататък „решението за отнемане на лиценза“). На 1 юни 2023 г. СНБ потвърждава това отнемане.

Искания на страните

11 Жалбоподателят моли Общия съд:

– да отмени обжалвания акт;

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

12 Комисията моли Общия съд:

– да отхвърли жалбата като недопустима;

– да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

13 Освен това жалбоподателят иска от Общия съд, в рамките на процесуално-организационни действия или действия по събиране на доказателства, да разпореди на Комисията да представи по същество всички документи, необходими за преценката на генезиса на обжалвания акт и последиците от него.

От правна страна

По възражението за недопустимост

14 Съгласно член 130, параграфи 1 и 7 от Процедурния правилник на Общия съд по искане на ответника Общият съд може да се произнесе по недопустимостта, без да разглежда спора по същество. В случая Общият съд счита, че делото е достатъчно изяснено от доказателствата по преписката и решава да се произнесе, без да дава ход на делото и без да е необходимо да предприема поисканите от жалбоподателя процесуално-организационни действия и действия по събиране на доказателства.

15 Във възражението си за недопустимост Комисията твърди, първо, че тъй като обжалваният акт не поражда задължителни правни последици, той не може да бъде предмет на жалба за отмяна, второ, че след като не е пряко засегнат от този акт, жалбоподателят няма процесуална легитимация, и трето, че жалбата не е подадена в срока за съдебно обжалване.

16 Жалбоподателят оспорва трите части на възражението за недопустимост. По-специално, той твърди, от една страна, че обжалваният акт поражда задължителни правни последици и следователно може да бъде предмет на жалба за отмяна, и от друга страна, че този акт го засяга пряко и лично. Той обяснява, че по същество посоченият акт задължава СНБ да предприеме предварително определено действие, а именно да отнеме лицензата му.

17 Най-напред следва да се разгледат първите две части на възражението за недопустимост и следователно да се определи, от една страна, дали обжалваният акт представлява обжалваем акт, и от друга страна, дали този акт засяга пряко жалбоподателя.

Относно наличието на обжалваем акт

18 Съгласно член 263, първа алинея ДФЕС Съдът на Съюза контролира законосъобразността на актовете, издадени от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, „предназначени да произвеждат правно действие по отношение на трети страни“.

19 От това следва, че жалбата за отмяна, предвидена в член 263 ДФЕС, може да бъде подадена срещу всички приети от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза разпоредби, без оглед на тяхното естество или форма, които имат за цел да породят задължителни правни последици (решение от 31 март 1971 г., Комисия/Съвет, 22/70, EU:C:1971:32, т. 39 и 42; вж. също решение от 15 юли 2021 г., FBF, C-911/19, EU:C:2021:599, т. 36 и цитираната съдебна практика).

20 Обратно, извън обхвата на съдебния контрол по член 263 ДФЕС остава всеки акт на Съюза, който не поражда задължителни правни последици (вж. решение от 15 юли 2021 г., FBF, C-911/19, EU:C:2021:599, т. 37 и цитираната съдебна практика).

21 Това се отнася по-специално за становищата, които нямат обвързващо правно действие. Всъщност, като установява становищата като особена категория актове на Съюза, предвиждайки, че те „нямат задължителен характер“, член 288, пета алинея ДФЕС цели да предостави възможност на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза да изразяват становище в области, в които нямат правомощия за вземане на решения със задължителен характер (вж. в този смисъл решение от 13 декември 1990 г., Nefarma/Комисия, T-113/89, EU:T:1990:82, т. 68 и цитираната съдебна практика, и решение от 24 март 2017 г., Естония/Комисия, T-117/15, EU:T:2017:217, т. 45 и цитираната съдебна практика). Освен това излагането на обикновено правно становище не може да бъде от естество да породи правни последици (вж. в този смисъл решение от 25 октомври 2017 г., Румъния/Комисия, C-599/15 P, EU:C:2017:801, т. 62).

22 Невъзможността да се подаде жалба за отмяна на становище обаче отпада, ако по съдържанието си обжалваният акт не е същинско становище (вж. по аналогия решение от 20 февруари 2018 г., Белгия/Комисия, C-16/16 P, EU:C:2018:79, т. 29).

23 За да се определи дали даден акт поражда задължителни правни последици, следва да се съобрази същността на акта и последиците от него да се преценят с оглед на обективни критерии като съдържанието на акта, като евентуално се държи сметка и за контекста на приемането му и правомощията на издалата го институция, орган, служба или агенция на Съюза (вж. решение от 15 юли 2021 г., FBF, C-911/19, EU:C:2021:599, т. 38 и цитираната съдебна практика). В допълнение може да бъде отчетен и субективният критерий, отнасящ се до намерението на автора на акта (вж. в този смисъл решение от 6 май 2021 г., ABLV Bank и др./ЕЦБ, C-551/19 P и C-552/19 P, EU:C:2021:369, т. 42 и цитираната съдебна практика).

24 В случая, на първо място, що се отнася до съдържанието на обжалвания акт, обобщено в точки 7—9 по-горе, следва да се отбележи, че в този акт се установява продължаващо нарушение на правото на Съюза от страна на СНБ и се посочват действията, които тя трябва да предприеме, за да се преустанови това нарушение. Според Комисията става въпрос за приемане на окончателно решение по отношение на жалбоподателя в срок от четири месеца, съдържащо надзорни мерки, които са от естество да гарантират спазването на правото на Съюза, като например решение за отнемане на неговия лиценз.

25 На второ място, що се отнася до формулировката на обжалвания акт, следва да се посочи, че в двете си автентични редакции този акт е описан било — в заглавието и в параграф 43 — като „становище“ („opinion“ в текста на английски език и „stanovisko“ в текста на словашки език), било — в параграфи 10 и 45 — като „официално становище“ („formal opinion“ в текста на английски език и „formálne stanovisko“ в текста на словашки език). Макар и двусмислено, позоваването на понятието „официално становище“ обаче може да наведе на мисълта, че обжалваният акт не представлява обикновено становище, което няма обвързващо действие.

26 Освен това Комисията правилно отбелязва, че текстът на обжалвания акт по същество не е императивен, което е видно както от текста на английски език, така и от този на словашки език. Така условното наклонение е използвано многократно в заключението на този акт, за което свидетелства употребата на термините „should“ (би трябвало) и „would ensure“ (би

гарантирало) на английски език, както и „by […] mala“ (би трябвало) и „by […] zabezpečil“ или „by […] zabezpečilo“ (би гарантирал/о) на словашки език (параграфи 42—44 от обжалвания акт).

27 На трето място, що се отнася до контекста на приемането на обжалвания акт и правомощията на неговия автор, следва да се припомни, че както е видно от съображение 27 от Регламент № 1094/2010, член 17 от този регламент въвежда „механизъм от три етапа“ в случаите, когато даден национален орган е упрекнат, че в надзорните си практики не прилага или прилага неправилно или недостатъчно правото на Съюза, и по-специално посочените в член 1, параграф 2 от същия регламент актове, сред които е и Директива 2009/138.

28 На първия етап по силата на член 17, параграф 2, първа алинея от Регламент № 1094/2010 ЕОЗППО разследва, ако е необходимо, предполагаемото нарушение или неприлагане на правото на Съюза. В края на това разследване и съгласно член 17, параграф 3, първа алинея от същия регламент ЕОЗППО може да отправи до съответния национален орган „препоръка, посочваща действията, чието предприемане е необходимо за спазване на правото на Съюза“.

29 На втория етап, ако съответният национален орган не започне да спазва правото на Съюза в срок от един месец след получаване на препоръката на ЕОЗППО, Комисията може, в приложение на член 17, параграф 4, първа алинея от Регламент № 1094/2010, да представи „официално становище, в което се изисква [този] орган да предприеме действията, необходими за спазване на правото на Съюза“.

30 На третия етап, ако съответният национален орган не се съобрази с представеното от Комисията официално становище в предвидения в него срок и ако са изпълнени определени условия, ЕОЗППО може, на основание член 17, параграф 6, първа алинея от Регламент № 1094/2010, да приеме по отношение на съответната финансова институция „индивидуално решение […], с което се изисква [тя] да [предприеме] всички необходими действия за спазване на своите задължения съгласно правото на Съюза, включително [да прекрати] дадена практика“.

31 Така от текста на член 17 от Регламент № 1094/2010 следва, че препоръките на ЕОЗППО, издавани на основание член 17, параграф 3 от този регламент, се ограничават до това да „посочат“ действията, чието предприемане е необходимо, докато с официалните становища, представяни от Комисията на основание член 17, параграф 4 от посочения регламент, и с индивидуалните решения, приемани от ЕОЗППО на основание член 17, параграф 6 от същия регламент, от съответните адресати „се изисква“ да предприемат необходимите действия.

32 Освен това член 17, параграф 7, втора алинея от Регламент № 1094/2010 предвижда, че когато предприемат действие във връзка с въпроси, които са предмет на официално становище на Комисията или на индивидуално решение на ЕОЗППО, съответните национални органи, „в зависимост от случая, се съобразяват с официалното становище или с решението“. За сметка на това нито тази разпоредба, нито която и да е друга разпоредба от Регламент № 1094/2010 предвижда, че тези органи са длъжни да се съобразяват с препоръките, издавани от ЕОЗППО.

33 Следователно както от текста на член 17 от Регламент № 1094/2010, така и от структурата на въведения с този член механизъм от три етапа следва, че препоръките на ЕОЗППО, издавани на основание член 17, параграф 3 от посочения регламент, са просто препоръки и сами по себе си не целят да породят задължителни правни последици по отношение на съответния национален орган или съответната финансова институция (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 25 март 2021 г., Българска народна банка, C-501/18, EU:C:2021:249, т. 79 и 80). За сметка на това официалните становища на Комисията, представяни на основание член 17, параграф 4 от Регламент № 1094/2010, и индивидуалните решения на ЕОЗППО, приемани на основание член 17, параграф 6 от същия регламент, пораждат задължителни правни последици по отношение на своите адресати.

34 На четвърто място и в допълнение, що се отнася до намерението на автора на обжалвания акт, нищо в преписката не навежда на мисълта, че приемайки този акт на основание член 17, параграф 3 от Регламент № 1094/2010, Комисията всъщност е искала да приеме обикновено становище, което няма обвързващо действие. По-специално в обжалвания акт не се посочва изрично, че СНБ не е длъжна да се съобразява с него. За сметка на това в този акт изрично се припомня, че съгласно член 17, параграф 4 от Регламент № 1094/2010 Комисията може да представи „официално становище, в което се изисква [съответният национален] орган да предприеме действията, [които са] необходими“ (параграф 10 от обжалвания акт). Освен това в прессъобщението относно обжалвания акт Комисията уточнява, че е действала „в съответствие с ролята, която ѝ е отредена с член 17 от Регламент [№ 1094/2010]“.

35 При тези условия, с оглед на всички съображения, изложени в точки 24—34 по-горе, и макар текстът на обжалваният акт по същество да не е императивен (вж. т. 26 по-горе), следва да се направи извод, че този акт поражда задължителни правни последици по отношение на СНБ, доколкото изисква от нея в срок от четири месеца да приеме по отношение на жалбоподателя окончателно решение, съдържащо надзорни мерки, които са от естество да гарантират спазването на правото на Съюза. От това следва, че противно на твърдението на Комисията, този акт може да бъде предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС.

36 Следователно първата част на възражението за недопустимост трябва да се отхвърли.

Относно процесуалната легитимация, и по-специално прякото засягане на жалбоподателя

37 Съгласно член 263, четвърта алинея ДФЕС всяко физическо или юридическо лице може да заведе иск, съгласно условията, предвидени в първа и втора алинея от този член, срещу три вида актове, а именно, първо, актовете, които са адресирани до него, второ, актовете, които го засягат пряко и лично, и трето, подзаконовите актове, които го засягат пряко и които не включват мерки за изпълнение.

38 В самото начало следва да се посочи, от една страна, че единственият адресат на обжалвания акт е СНБ. От това следва, че тъй като не е адресат на този акт, жалбоподателят не разполага с право на обжалване на основание член 263, четвърта алинея, първа част от изречението ДФЕС.

39 От друга страна, обжалваният акт е индивидуален акт и поради това не представлява подзаконов акт. От това следва, че жалбоподателят не разполага и с право на обжалване на основание член 263, четвърта алинея, трета част от изречението ДФЕС.

40 При тези условия остава да се провери дали жалбоподателят разполага с право на обжалване на основание член 263, четвърта алинея, втора част от изречението ДФЕС.

41 В това отношение е важно да се припомни, че условията за пряко засягане, от една страна, и за лично засягане, от друга страна, предвидени в член 263, четвърта алинея, втора част от изречението ДФЕС, са отделни и кумулативни (вж. в този смисъл решение от 3 октомври 2013 г., Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет, C-583/11 P, EU:C:2013:625, т. 75 и 76 и цитираната съдебна практика).

42 При обстоятелствата в конкретния случай най-напред следва да се провери дали е изпълнено първото условие, отнасящо се до прякото засягане на жалбоподателя.

43 Съгласно постоянната съдебна практика условието дадено физическо или юридическо лице да е пряко засегнато от мярката — предмет на обжалване, предполага изпълнението на две кумулативни изисквания, а именно, от една страна, тази мярка пряко да поражда последици в правното положение на това лице и от друга страна, да не оставя никакво право на преценка на своите адресати, на които е възложено изпълнението ѝ, което е с чисто автоматичен характер и произтича единствено от правната уредба на Съюза, без да се прилагат други правила с опосредяващ характер (вж. решение от 12 юли 2022 г., Nord Stream 2/Парламент и Съвет, C-348/20 P, EU:C:2022:548, т. 43 и цитираната съдебна практика).

44 Съдът уточнява, че всеки акт по принцип може да засяга пряко частноправен субект и следователно пряко да породи последици за правното му положение, независимо дали включва мерки за изпълнение. Така, обстоятелството, че са приети или все още трябва да бъдат приети мерки за изпълнение, само по себе си не е релевантно, тъй като тези мерки не поставят под въпрос прекия характер на връзката, съществуваща между обжалвания акт и тези последици. Това е така, при условие че този акт не оставя на своите адресати никакво право на преценка относно налагането на посочените последици на този частноправен субект (вж. в този смисъл решение от 12 юли 2022 г., Nord Stream 2/Парламент и Съвет, C-348/20 P, EU:C:2022:548, т. 74).

45 Освен това, възможността даден акт пряко да породи последици за правното положение на физическо или юридическо лице, от една страна, и наличието на право на преценка на адресатите, на които е възложено изпълнението на този акт, от друга страна, трябва да се преценяват, като се съобрази самата същност на посочения акт (вж. в този смисъл решение от 12 юли 2022 г., Nord Stream 2/Парламент и Съвет, C-348/20 P, EU:C:2022:548, т. 63, 64 и 95).

46 В случая с обжалвания акт, и по-специално с параграф 43 от него, от СНБ се изисква в срок от четири месеца да приеме по отношение на жалбоподателя окончателно решение, съдържащо надзорни мерки, които са от естество да гарантират спазването на правото на Съюза (вж. т. 24 и 35 по-горе).

47 От това следва, че обжалваният акт не оставя право на преценка на СНБ, що се отнася до самия принцип на приемане на решение и на надзорни мерки в определен срок.

48 За сметка на това обжалваният акт несъмнено оставя право на преценка на СНБ що се отнася до естеството на надзорните мерки, които трябва да бъдат приети. Всъщност този акт нито задължава, нито забранява на СНБ да предприеме конкретна мярка.

49 По-специално Комисията не задължава СНБ да отнеме лицензa на жалбоподателя. Всъщност, най-напред, в параграф 38 от обжалвания акт тази институция припомня, че „[и]зборът на всяка индивидуална надзорна мярка по отношение на субект, подлежащ на надзор, е прерогатив на надзорния орган“. По-нататък, от параграф 41 от обжалвания акт следва, че Комисията предвижда отнемането на лицензa на жалбоподателя само при условие че такава мярка се окаже „подходяща или задължителна“ съгласно член 144 от Директива 2009/138. Накрая, в заключението на посочения акт, и по-специално в параграф 44 от него, Комисията само посочва, че такова отнемане е от естество да гарантира спазването на правото на Съюза от страна на жалбоподателя и СНБ, без обаче да задължава последната да извърши това отнемане.

50 В този контекст правото на преценка на СНБ е ограничено само от приложимите правни разпоредби, и по-специално от член 144, параграф 1 от Директива 2009/138, който в някои случаи позволява, а в други случаи задължава надзорния орган на държавата членка по произход да отнеме лицензa на застрахователно или презастрахователно предприятие.

51 От това следва, че СНБ запазва правото на преценка при определянето на мерките, които трябва да се предприемат по отношение на жалбоподателя, и че поради това само предприетите от СНБ мерки могат пряко да засегнат жалбоподателя. Следователно не съществува пряка връзка по смисъла на цитираната в точка 44 по-горе съдебна практика между обжалвания акт и последиците от приетите впоследствие от СНБ мерки за изпълнение по отношение на жалбоподателя.

52 При тези условия следва да се направи извод, че най-малко второто от посочените в точка 43 по-горе изисквания в случая не е удовлетворено, поради което условието, отнасящо се до прякото засягане на жалбоподателя, не е изпълнено.

53 Доводите на жалбоподателя не поставят под въпрос този извод.

54 Първо, жалбоподателят твърди по същество, че Комисията е искала да ограничи и отмени правото на преценка на СНБ, като я задължи да пристъпи към незабавно отнемане на лицензa му, изключвайки по-постепенен подход и всяка друга мярка. От това той стига до извода, че решението за отнемане на лицензa е пряка и автоматична последица от обжалвания акт.

55 В това отношение от посоченото в точки 48—51 по-горе следва, че Комисията не е ограничила правото на преценка на СНБ, що се отнася до естеството на надзорните мерки, които трябва да бъдат предприети по отношение на жалбоподателя, и по-специално не я е задължила да пристъпи към отнемане на лицензa му.

56 Следва да се добави най-напред, че макар в параграф 38 от обжалвания акт Комисията по същество да посочва, че правото на преценка на надзорния орган е „ограничено“ от необходимостта да се приемат ефективни и убедителни надзорни мерки, това напомняне от общ характер не предопределя естеството на надзорните мерки, които трябва да бъдат предприети в настоящия случай.

57 Също така, макар в параграф 32 от обжалвания акт Комисията да посочва предварителна оценка на ЕОЗППО, получена на 6 юли 2022 г., съгласно която спазването на правото на Съюза „изисква окончателно и убедително решение (тоест отнемане на лицензa)“, това напомняне на становището на ЕОЗППО не съвпада със становището на Комисията,

изразено в параграфи 41 и 44 от посочения акт, което предвижда отнемането на лиценза на жалбоподателя само като пример и при условие че такава мярка се окаже „подходяща или задължителна“ съгласно член 144 от Директива 2009/138 (вж. т. 49 по-горе).

58 По-нататък, дори да се приеме за установено, че Комисията е упражнила форма на „политически натиск“ върху СНБ с цел тя да отнеме лиценза на жалбоподателя, това обстоятелство не е достатъчно, за да се приеме, че тази институция е имала намерение не само да насърчи, но и юридически да принуди СНБ да извърши такова отнемане.

59 Накрая, фактът, че обжалваният акт е могъл да играе водеща роля за приемането на решението за отнемане на лиценза, дори да се приеме за установен, отразява единствено наличието на процедури, в които участват и си взаимодействат, от една страна, ЕОЗППО и Комисията, и от друга страна, националните органи, сред които и СНБ. Следователно с такова обстоятелство не може да се установи пряка и автоматична връзка между обжалвания акт и решението за отнемане на лиценза.

60 Второ, жалбоподателят твърди, че с обжалвания акт Комисията е одобрила, като така им е придала задължителен характер, неправилните изводи на ЕОЗППО, че той бил извършил „установените нарушения“ и бил изправен пред „влошаване на финансовото [му] положение“. По този начин Комисията пряко и неблагоприятно била засегнала правното му положение, независимо от решението за отнемане на лиценза.

61 В това отношение следва да се припомни, че независимо от мотивите, на които се основава дадено решение, единствено разпоредителната му част може да породи правни последици и следователно да засегне пряко жалбоподателя (вж. по аналогия определение от 28 януари 2004 г., Нидерландия/Комисия, C-164/02, EU:C:2004:54, т. 21). В случая обаче преценките на Комисията, на които се позовава жалбоподателят, само припомнят становището на ЕОЗППО и потвърждават продължаването на неподходящите практики на жалбоподателя (по-специално параграфи 26 и 38 от обжалвания акт). Такива преценки могат най-много да послужат като мотиви на обжалвания акт и сами по себе си не пораждат никакви правни последици, различни от произтичащите от заключителната част на този акт (параграфи 42—45 от обжалвания акт). От това следва, че посочените преценки не могат да засегнат пряко жалбоподателя.

62 Трето, жалбоподателят пояснява, че вследствие на решението за отнемане на лиценза му е трябвало да преустанови разпространението на своите животозастрахователни продукти и да отговори на критиките от страна на пресата. Освен това по отношение на него било образувано или имало риск от образуване на производство по несъстоятелност в Словакия. В резултат на това много клиенти прекратили своите животозастрахователни договори. Освен това отношенията му с посредниците и управителите на активи били сериозно засегнати, много негови служители напуснали и трябвало да понесе високи правни разходи.

63 В това отношение следва да се отбележи, от една страна, че задължението за жалбоподателя да преустанови търговската си дейност не произтича пряко от обжалвания акт, а само от решението за отнемане на лиценза му. Освен това жалбоподателят не доказва, нито дори твърди, че съществува каквато и да е правна връзка между обжалвания акт и посочените от него производства по несъстоятелност.

64 От друга страна, другите посочени от жалбоподателя отрицателни последици имат икономически характер, поради което не могат да бъдат взети предвид, за да се установи засягане на правното му положение на (вж. в този смисъл решение от 5 ноември 2019 г., ЕЦБ и др./Trasta Komercbanka и др., C-663/17 P, C-665/17 P и C-669/17 P, EU:C:2019:923, т. 109).

65 Четвърто, жалбоподателят твърди по същество, че възможността за пряко оспорване на обжалвания акт е необходима, за да се гарантира ефективна съдебна защита в съответствие с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“). Той пояснява, че обжалването пред словашките съдилища на решението за отнемане на лицензa, съчетано с инцидентно оспорване на законосъобразността на обжалвания акт, би било несигурно и недостатъчно.

66 В това отношение следва да се припомни, че правото на ефективна съдебна защита, гарантирано в член 47, първа алинея от Хартата, няма за цел да променя предвидената в Договорите система за съдебен контрол, и по-специално правилата, свързани с допустимостта на исковете или жалбите, подадени пряко пред юрисдикцията на Съюза. Така условията за допустимост, предвидени в член 263 ДФЕС, трябва да бъдат тълкувани с оглед на правото на ефективна съдебна защита, без обаче да се стига до неприлагане на тези условия, които са изрично предвидени в Договора за функционирането на ЕС (вж. в този смисъл решение от 28 април 2015 г., T & L Sugars и Sidul Açúcares/Комисия, C-456/13 P, EU:C:2015:284, т. 43 и 44 и цитираната съдебна практика).

67 Точно такъв обаче би бил случаят, ако на жалбоподателя бъде позволено да подаде жалба за отмяна срещу официално становище на Комисията, което не го засяга пряко по смисъла на цитираната в точка 43 по-горе съдебна практика.

68 Освен това следва да се отбележи, че съдът на Съюза е компетентен да се произнесе преюдициално относно валидността на актовете, приети от институциите на Съюза, без изключение, и по-специално на официалните становища, приети от Комисията на основание член 17, параграф 4 от Регламент № 1094//2010 (вж. м този смисъл и по аналогия решение от 25 март 2021 г., Българска народна банка, C-501/18, EU:C:2021:249, т. 82 и 83). От това следва, че в рамките на производство по жалба срещу предприетите от СНБ действия, и по-специално срещу решението за отнемане на лицензa, словашките съдилища могат, ако е необходимо, да сезират Съда с преюдициално запитване за преценка на валидността на обжалвания акт.

69 Що се отнася до изтъкнатите от жалбоподателя практически трудности във връзка с ефективността на обжалването пред словашките съдилища и инцидентния контрол на обжалвания акт, те не изглеждат непреодолими.

70 Най-напред, що се отнася до обстоятелството, че в решението за отнемане на лицензa СНБ не се е позовала на обжалвания акт и дори не е направила препращане към него, то цели да подкрепи тезата на Комисията, че това решение се основава на мотиви, които са напълно самостоятелни и независими от тези на обжалвания акт. В подобна хипотеза отправянето на преюдициално запитване за преценка на валидността на посочения акт би могло да се окаже ненужно.

71 Освен това, що се отнася до „поверителния“ характер на документите, разменени между СНБ, ЕОЗППО и Комисията, словашките съдилища могат, ако е необходимо, да изискат от СНБ да представи тези документи или, ако последната не ги представи, да поискат от ЕОЗППО и Комисията да им ги предоставят. Всъщност принципът на лоялно сътрудничество, предвиден в член 4, параграф 3 ДЕС, по принцип задължава институциите, органите, службите и агенциите на Съюза да предоставят поисканата от национален съд информация възможно най-бързо (вж. в този смисъл решение от 26 ноември 2002 г., First и Franex, C-275/00, EU:C:2002:711, т. 49 и цитираната съдебна практика).

72 По-нататък, що се отнася до продължителността и твърдяната липса на суспензивно действие на производството пред словашките съдилища, жалбоподателят не подкрепя твърдението си с факти. Във всички случаи липсата на суспензивно действие на жалба срещу решение не представлява непременно нарушение на правото на ефективна съдебна защита (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 17 декември 2015 г., Tall, C-239/14, EU:C:2015:824, т. 59). Освен това както от член 47, първа алинея от Хартата, така и от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС следва, че държавите членки трябва да предвидят система от способи за защита и производства, които да осигурят спазването на правото на ефективна съдебна защита в областите, обхванати от правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 28 април 2015 г., T & L Sugars и Sidul Açúcares/Комисия, C-456/13 P, EU:C:2015:284, т. 49 и 50 и цитираната съдебна практика).

73 Накрая, само по себе си обстоятелството, че на 24 април 2024 г. Комисията е решила да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения по член 258 ДФЕС срещу Словашката република, тъй като СНБ не била изпълнила задълженията си при упражняване на надзорните си правомощия по отношение на жалбоподателя, при всички положения не би могло да има за цел или последица лишаването на последния от ефективна съдебна защита пред словашките съдилища.

74 От точки 46—73 по-горе следва, че жалбоподателят не е пряко засегнат от обжалвания акт. Поради това той не разполага и с право на обжалване на основание член 263, четвърта алинея, втора част от изречението ДФЕС, като не е необходимо да се провери дали е лично засегнат от този акт. От това следва, че жалбоподателят не доказва процесуалната си легитимация.

75 Следователно, без да е необходимо да се разглежда третата част на възражението за недопустимост, втората част от това възражение трябва да бъде уважена и жалбата трябва да се отхвърли като недопустима.

По молбата за встъпване

76 Съгласно член 142, параграф 2 от Процедурния правилник предметът на встъпването отпада, когато исковата молба или жалбата е обявена за недопустима В случая, след като жалбата е отхвърлена като недопустима, липсва основание за произнасяне по молбата за встъпване, подадена от Словашката република.

По съдебните разноски

77 Първо, съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателят е загубил делото, той следва да бъде осъден да понесе, наред със собствените си разноски, и тези на Комисията в съответствие с направеното от нея искане, с изключение на тези във връзка с молбата за встъпване.

78 Второ, съгласно член 144, параграф 10 от Процедурния правилник ако производството по делото между главните страни бъде прекратено преди произнасянето по молба за встъпване, молителят и главните страни понасят направените от всеки от тях разноски във връзка с молбата за встъпване. В случая жалбоподателят, Комисията и Словашката република понасят направените от тях съдебни разноски във връзка с молбата за встъпване.

По изложените съображения,

ОБЩИЯТ СЪД (седми състав)

определи:

1) **Отхвърля жалбата.**

2) **Липсва основание за произнасяне по молбата за встъпване на Словашката република.**

3) **Осъжда Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poisťovňa a.s. да понесе направените от него съдебни разноски и тези на Европейската комисия, с изключение на тези във връзка с молбата за встъпване.**

4) **Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poisťovňa, Комисията и Словашката република понасят направените от тях съдебни разноски във връзка с молбата за встъпване.**

Съставено в Люксембург на 23 май 2025 година.

Секретар
V. Di Bucci

Председател
K. Kowalik-Bańczyk